

Yiyiniz içiniz ancak israf etmeyiniz (Araf 31)

Banu Atabay'ın lezzetler.com Yemek Tarifleri Sitesi

NEDEN BAŞIMA DÜŞSÜN?

- Biraz tavlannmam lazımdı.
- Neden tavlannayım? ne münasabet?
- Rus'a okşursun.
- Durup dururken neden Rus'u okşayayım?
- Kışım ağrıyor.
- Ne kadar ayıp, bu kadar da açık sözlü olunmaz ki.
- Banu zor insansın.
- Kime ne zorluk çıkardım bilemiyorum
- Kişi salonundan geç, sağa dön!
- Hangi kişinin salonu? Kişi kim?
- Ünvanını bilmeden Bakü'de gezemezsin.
- Allah Allah neyin ünvanı? Neyin nesi?

Anlamıyorum, anlayamıyorum. Hep biliriz ki Azerice, Türkçe'nin şiirsel versiyonudur. Tamam fiilin, öznenin yeri aynı, cümle kurma mantığıda bildiğimiz gibi ama anlayamıyorum. Belki de Azerbaycan'da duyduğum Azerice düşündüğüm Azerice olmadığı için bana farklı geldi.

Ahali bir de hızlı konuşuyor, yetişene aşk olsun. Tanıdık sözcüklerle apayrı şeyler anlatıyorlar. Cümlelerin sonunu uzatarak söylüyorlar ki bu da soru anlamına geliyormuş. Bunu epey sonra kavrayabildim. Bir de gençler çoğu yerlerde Rusça konuşuyorlar.

Bu şekilde artık hiç bir şey anlayamaz oldum. Ne kadar üzücüdür ki gençler Rusça konuşurken çok önemli bir şey yapıyorlar gibi ayrı bir havaya giriyorlar.

Gözlemediğim kadarıyla Azerice'de zerafet yok. Hitaplar kaba, telefonu bile "ha" diyerek açıyor, lafın ortasında pat diye kapatıyorlar. Nazik sevgi sözcükleri, isimlerin sonuna gelen "ciğim", "cuğum" gibi takıları kullanmıyorlar. "Merhaba" demiyorlar. İslami terimler anlaşılıyor. Bazı terimler tahminen anlaşılıyor: Mesela, kapatmak: bağlamak, hürmetli:sayın, uşak: çocuk, arvat: kadın, temaşacı: seyirci, hoşbaht: mutlu-mesut vb. benim kavrayabildiklerimden bazıları.

Oraya gitmeden önce aynı kelimeleri kullandığımızı, sadece sonunu uzatarak kısaltarak ahenkli olduğunu düşünürdüm. Belki de Azerbaycan'a çok yüksek beklentiyle gittim bilemiyorum. Sokakta ki lisan beni fazla hoşbaht etmedi. Taki Bakü'de katıldığım bir kaç sanatsal etkinliği izleyene kadar. Sanatçılar sahnede öğle bir konuşuyorlar ki; anlamamak bir kenara, suskun sahnelerde bile oyuncuların konuşmasını istiyorsunuz. Demek ki gerçekten Azerice dedikleri gibi fonetik anlamda bir şölen. Sokakta konuşan halk maalesef dilin özünü kaybetmiş. Çabuk konuşma adına keseden yani kestirmeden konuşmak için ayrıca bir Azerice geliştirmişler. Zerafet yerini kabalığa, ahenk yerini gürültüye bırakmış.

Dilin değişmesi gerçekten üzücü. Çünkü bir milletin lisanı, o toplumu oluşturan öğelerin en önemli yapı taşıdır. Dil bozulmaya başladığında kültür yozlaşıyor demektir. Azerice benim başıma düşsün ya da düşmesi yani anlayayı ya da anlayamayayım önemli değil. Asl olan iyi unsurlarla yoğrulmuş toplumun mayası bozulmasın. Yeni nesil yüzyıllar boyunca atalarının geliştiregeldikleri melodik dillerini yaşıtsın.

